

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการดำเนินงานตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่ถ่านหินและบอลเคลย์ ประทานบัตรที่ 30438/15792 ของบริษัท เอสซีจี ซีเมนต์ จำกัด ซึ่งได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2569 เพื่อนำเสนอต่อกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของบริษัท ในด้านต่างๆ ได้แก่

1. ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ
 - 1.1) ลักษณะภูมิประเทศ
 - 1.2) คุณภาพอากาศ
 - 1.3) ระดับความดังของเสียง
 - 1.4) อุทกวิทยาและคุณภาพน้ำ
 - 1.5) ดินโบราณคดี
2. ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ
 - 2.1) ป่าไม้และสัตว์ป่า
3. คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์
 - 3.1) การคมนาคม
 - 3.1) การเกษตรกรรม
4. คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต
 - 4.1) เศรษฐกิจและสังคม
 - 4.2) อาชีวอนามัย

โครงการเหมืองแร่ถ่านหินและบอลเคลย์ ประทานบัตรที่ 30438/15792 ได้ยึดถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่เสนอในรายงานการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของบริษัท เอสซีจี ซีเมนต์ จำกัด เป็นไปอย่างครบถ้วนและได้ยึดถือปฏิบัติตามมาตรการฯ ที่ระบุไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด ดังแสดงในตารางที่ 4.1.1-4.1.3

4.2 สรุปผลการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการดำเนินการติดตามตรวจสอบผลกระทบโครงการเหมืองแร่ถ่านหินและบอลเคลย์ ประทานบัตรที่ 30438/15792 ของบริษัท เอสซีจี ซีเมนต์ จำกัด ได้ทำการสรุปผลการดำเนินการตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่เสนอในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการอุตสาหกรรมเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งได้ดำเนินการตามมาตรการอย่างครบถ้วน ดังเห็นได้จากผลการดำเนินการที่เป็นไปตามมาตรการฯ ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.1.1 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่ถ่านหินและบอลเคลย์ ประทานบัตรที่ 30438/15792
บริเวณตำบลสันดอนแก้ว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2569

ลำดับ ที่	มาตรการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	จำนวนมาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ					หมายเหตุ
			ปฏิบัติตาม มาตรการ	ไม่ได้ปฏิบัติ	ปฏิบัติไม่ได้	ปฏิบัติได้แต่ไม่มี ประสิทธิภาพ	ยังไม่ถึงเวลา ปฏิบัติ	
1	ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ							
	1.1 ลักษณะภูมิประเทศ	4	4	-	-	-	-	-
	1.2 คุณภาพอากาศ	11	11	-	-	-	-	-
	1.3 ระดับความดังของเสียง	2	2	-	-	-	-	-
	1.4 อุทกวิทยาและคุณภาพน้ำ	7	7	-	-	-	-	-
	1.5 ด้านโบราณคดี	1	1	-	-	-	-	-
2	ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ							
	2.1 ป่าไม้และสัตว์ป่า	3	3	-	-	-	-	-
3	คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์							
	3.1 การคมนาคม	6	6	-	-	-	-	-
	3.2 การเกษตรกรรม	1	1	-	-	-	-	-
4	คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต							
	4.1 เศรษฐกิจและสังคม	4	4	-	-	-	-	-
	4.2 อาชีวอนามัย	10	10	-	-	-	-	-
รวม		49	49	-	-	-	-	-

ตารางที่ 4.1.2 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่เสนอโดยคณะกรรมการผู้ชำนาญการ พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการเหมืองแร่ โครงการเหมืองแร่ถ่านหินและบอลเคลย์ ประทานบัตรที่ 30438/15792 บริเวณตำบลสันดอนแก้ว อำเภอมะเข จัหวัดลำปาง ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2569

ลำดับ ที่	มาตรการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	จำนวนมาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ					หมายเหตุ
			ปฏิบัติตาม มาตรการ	ไม่ได้ปฏิบัติ	ปฏิบัติไม่ได้	ปฏิบัติได้แต่ไม่มี ประสิทธิภาพ	ยังไม่ถึงเวลา ปฏิบัติ	
1	มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่เสนอโดยคณะกรรมการผู้ชำนาญการ พิจารณา รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้าน โครงการเหมืองแร่	6	6	-	-	-	-	-
รวม		6	6	-	-	-	-	-

ตารางที่ 4.1.3 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม สำหรับการขอเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำเหมือง โครงการเหมืองแร่ถ่านหินและบอลเคลย์ ประทานบัตรที่ 30438/15792 บริเวณตำบลสันดอนแก้ว อำเภอมะเข จัหวัดลำปาง ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2569

ลำดับ ที่	มาตรการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	จำนวนมาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ					หมายเหตุ
			ปฏิบัติตาม มาตรการ	ไม่ได้ปฏิบัติ	ปฏิบัติไม่ได้	ปฏิบัติได้แต่ไม่มี ประสิทธิภาพ	ยังไม่ถึงเวลา ปฏิบัติ	
1	มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพิ่มเติม สำหรับการขอเปลี่ยนแปลงแผนผัง โครงการทำเหมือง	10	10	-	-	-	-	-
รวม		10	10	-	-	-	-	-

ตารางที่ 4.2 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่ถ่านหินและบอลเคลย์ ประทานบัตรที่ 30438/15792
บริเวณตำบลสันดอนแก้ว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2569

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม			ช่วงเวลาที่ตรวจวัด	ผ่านมาตรฐาน/ปัญหา/อุปสรรค/การแก้ไข
	จุดเก็บตัวอย่าง	รายการตรวจวัด	ความถี่		
แหล่งทรัพยากรทางกายภาพ 1. คุณภาพอากาศ	- สำนักงานเหมือง - โรงเรียนบ้านแม่ทาน - โรงเรียนบ้านเด่น	- TSP - PM-10 - SO ₂ - NO ₂ - WS / WD	ปีละ 3 ครั้ง พ.ค./ส.ค./พ.ย.	17-20 พ.ค. 69	- เมื่อนำผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ จำนวน 3 จุดตรวจวัด มาเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป พ.ศ. 2569 พบว่า ทุกจุดตรวจวัดและทุกรายการมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
2. ระดับความดังของเสียง	- สำนักงานเหมือง - โรงเรียนบ้านแม่ทาน - โรงเรียนบ้านเด่น	- Leq 24 ชม. - Lmax	ปีละ 3 ครั้ง พ.ค./ส.ค./พ.ย.	17-18 พ.ค. 69	- เมื่อนำผลการตรวจวัดระดับความดังของเสียง จำนวน 3 จุดตรวจวัด มาเปรียบเทียบกับมาตรฐานระดับเสียง ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน พ.ศ. 2548 พบว่า ทุกจุดตรวจวัดและทุกรายการมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม			ช่วงเวลาที่ตรวจวัด	ผ่านมาตรฐาน/ปัญหา/อุปสรรค/การแก้ไข
	จุดเก็บตัวอย่าง	รายการตรวจวัด	ความถี่		
แหล่งทรัพยากรทางกายภาพ 3. คุณภาพน้ำผิวดิน	- ห้วยแม่เขียดก่อนผ่านหมู่บ้าน - น้ำจากบ่อดักตะกอนที่ East Dump - น้ำจากขุมเหมืองของโครงการ - น้ำจากอ่างเก็บน้ำของโครงการ - น้ำจากห้วยแม่เขียดหลังผ่านพื้นที่โครงการ - บ่อดักตะกอนของ Main Dump - บ่อดักตะกอนของ West Dump - บ่อดักตะกอนของ Inside Dump (บ่อน้ำใสบริเวณอักษร บ) - ห้วยแม่อ่อนหลังผ่าน Inside Dump - อ่างเก็บน้ำแม่ทาน - บ่อน้ำใสบริเวณอักษร บ๔	- pH - Total Suspended Solids - Total Dissolved Solids - Total Hardness - Turbidity - Total, Iron - Sulfate - Manganese - Zinc - Cadmium - Chromium - Nickel - Lead	ปีละ 3 ครั้ง พ.ค./ส.ค./พ.ย.	19 พ.ค. และ 11 มิ.ย. 69	- เมื่อนำผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน จำนวน 11 จุดตรวจวัด มาเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดิน ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและวิธีมาตรฐาน APHA-AWWA-WEF American Public Health Association; Standard Method for the Examination of Water and Wastewater ของสหรัฐอเมริกา พบว่าทุกจุดตรวจวัดและทุกรายการมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม			ช่วงเวลา ที่ตรวจวัด	ผ่านมาตรฐาน/ปัญหา/ อุปสรรค/การแก้ไข
	จุดเก็บตัวอย่าง	รายการตรวจวัด	ความถี่		
แหล่งทรัพยากรทางกายภาพ 4. คุณภาพน้ำ	- ชุมเหมืองของ โครงการ	- ปริมาณและชนิดของสาหร่ายสี น้ำเงินแกมเขียว	ปีละ 3 ครั้ง พ.ค./ส.ค./พ.ย.	19 พ.ค. 69	- จากผลการตรวจวัดปริมาณและชนิดของสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำ เงิน โครงการเหมืองแร่ถ่านหินและบอลเคลย์ พบว่า ปริมาณ สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน ในเดือนพฤษภาคม เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2569 พบว่า ปริมาณสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน ใน เดือนพฤษภาคม Oscillatoria sp. 30 เซลล์/ลิตร, Oscillatoria tenuis 30 เซลล์/ลิตร รวมทั้งหมด 60 เซลล์/ลิตร ซึ่งสามารถ บ่งชี้ได้ว่าคุณภาพน้ำบริเวณภายในชุมเหมืองของโครงการ มี คุณภาพน้ำปกติ
คุณค่าของคุณภาพชีวิต 1. สังคมและเศรษฐกิจ	- บ้านแม่ทาน	- ทัศนคติของราษฎรที่อาศัยอยู่ใน ชุมชนบ้านแม่ทาน	ปีละ 1 ครั้ง	ก.ย.-พ.ย. 68	- ผลศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ของโครงการเหมืองแร่ถ่านหินและบอลเคลย์ ประจำปี 2569 อยู่ ระหว่างการวางแผนการสำรวจโดยจะรายงานผลให้ทราบใน รายงานฉบับถัดไป (ครั้งที่ 2/2569) ครึ่งนี้จึงขอรายงานผลการ สำรวจประจำปี 2568 ระยะเวลาดำเนินการศึกษา 3 เดือน ประชากรที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ รอบบ่อเหมือง บริษัท เอสซีจี ซิเมนต์ จำกัด จำนวน 3 ตำบล 9 หมู่บ้าน กลุ่มประชากรทั้งหมด 1,287ครัวเรือน จากผลการ สำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการ พัฒนาชุมชนในพื้นที่ชุมชนรอบบ่อเหมืองฯ พบว่า ประชาชน ที่อยู่ในเขตพื้นที่รอบบ่อเหมืองฯ มีความพึงพอใจต่อการ ดำเนินงานด้านการพัฒนาชุมชนรอบบ่อเหมือง ของบริษัท เอสซีจี ซิเมนต์ จำกัด ในภาพรวมอยู่ที่ระดับสูง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม			ช่วงเวลา ที่ตรวจวัด	ผ่านมาตรฐาน/ปัญหา/ อุปสรรค/การแก้ไข
	จุดเก็บตัวอย่าง	รายการตรวจวัด	ความถี่		
2. อาชีวอนามัย	- พนักงานทุกคนภายใน โครงการ	ตรวจสอบสุขภาพของพนักงาน ได้แก่ - สมรรถภาพของร่างกาย โดยทั่วไป - ความสามารถในการได้ยิน - สมรรถภาพของปอด	ปีละ 1 ครั้ง	3-4 ก.ย. 68	- โครงการได้ดำเนินการตรวจสอบสุขภาพเป็นประจำทุกปี ในปี 2569 อยู่ระหว่างการวางแผนการตรวจสอบสุขภาพ โดยจะรายงานให้ทราบใน ครั้งถัดไป (ครั้งที่ 2/2569) ล่าสุดได้ตรวจสอบสุขภาพประจำปี 2568 โครงการเหมืองแร่ถ่านหินและบอลเคลย์ ได้ดำเนินการตรวจ สุขภาพ เมื่อวันที่ 3-4 กันยายน 2568 โดยโรงพยาบาลลำปาง พบว่า 1. ตรวจสอบสุขภาพทั่วไปโดยแพทย์ ผลการตรวจปกติ 100 % 2. ตรวจสอบสมรรถภาพการได้ยิน ผลการตรวจปกติ 72.00 % 3. ตรวจสอบสมรรถภาพปอด ผลการตรวจปกติ 80.00 %